

2014. szeptember
IV. ÉVFOLYAM 9. SZÁM

MEGJELENIK HAVONTA INGYENESEN

Mozsgó

MOZSGÓ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK INFORMÁCIÓS LAPJA

MOZSGÓI NAPOK

2014. október 3 - 12

Tamasics János
Jegenyefenyők

Sudár, magas fenyők!
Ott álltok délcegen
a hegytetőn, bérceken.
Erős, magas fenyők!

Őzek, szarvasok
járta ösvények.
Ritka növények
Szürke ordasok.

Félelmetes sötét
erdőből fény
szűrődik, s szét
árassza özönét.

Susognak a fenyők
suttognak a fák.
Szép ez a világ.
S szépek az erdők.

Kiadvány – Mozsó története képekben

Leblanc Győző operett énekes fellépése

Herczeg József Tamás fotókiállítása

Képeslap

Szigetvári Néptánc Kör

Vásári forgatag

Körhinta

Búcsú

Hangoló gyermekszínház – Mesterségek

Idősek és Újszülöttek köszöntése

részletes program 6. oldalon

Képviselőjelöltek bemutatkozása

Horváth István

független képviselőjelölt

1981-ben költöztem Mozsgóra, ezt megelőzően Elekmajorban és Almáskeresztúron éltem. 1991-ben nősültem meg, családommal azóta itt lakom. A mozsgói focicsapat edzője vagyok.

Két éve irányítom az önkormányzat mezőgazdasági programjában részt vevő dolgozókat. 65 ember tartozik hozzám. Irányítom, koordinálok munkájukat, e mellett szállítást végzek a traktorral, segítek a szociális gondozóknak.

Az emberek bizalommal fordulnak hozzám, elmondják gondjaikat. Szeretném őket képviselni, a jövőben együtt dolgozva Kovács Zsolt polgármesterrel.

Tóth Béla

független képviselőjelölt

1979. 12. 10-én születtem Szigetváron, a szigetvári szőlőhegyen nőttem fel.

Több mint 7 éve lakom a mozsgói Alsószőlőhegyen. Ismerem az itt élő embereket és problémáikat, és szeretném, ha ezekre a problémákra közös erővel megoldást találnánk. Szeretnék részt venni az elkövetkező 5 évben a képviselő-testület munkájában, hogy községünk még szebb és élhetőbb legyen.

Tarlac Istvánné

független képviselőjelölt

Köszönöm a lehetőséget, hogy megoszthatom gondolataimat az újság olvasóival az önkormányzati választásokról, az emberek bizalmáról.

Szerintem a bizalmat nem kérni kell, hanem kiérdemelni, kőkeményen megoldozni érte.

Egy község életében vannak olyan lehetőségek, alkalmak mikor bebizonyíthatod mindenkinek, alkalmas vagy arra, hogy szolgálj a közösséget, képviseld a lakosságot, közszereplő legyél.

Az évek során én mindig éltem a felkínálkozó lehetőséggel, – sportegyesület, Mozsgóért Egyesület, rendezvények, társadalmi munkák, – bármi mellé oda álltam, amikor azt gondoltam segíthetek, és a felkéréseket mindig megtiszteltetésnek éreztem.

Az önkormányzati választást egy újabb lehetőségnek tekintem, amivel élni szeretnék.

Érettnek és alkalmasnak tartom magam a képviselői munka ellátására, ha Önök, Ti is így gondoljátok szeretném, ha megadnák, megadnátok a kellő támogatást.

Ha nem sikerült bebizonyítanom az elmúlt évek során alkalmasságomat, ez számomra azt jelentené, hogy egy újabb lehetőségért sokkal többet kell tenni.

TISZTELT VÁLASZTÓPOLGÁROK!

Megyeri Kázmérné, született: Paksi Ilona
Független önkormányzati képviselő jelölt.

60 éves nyugdíjas vagyok.

A 42 éves munkaviszonyomból 32 évet közigazgatás területén töltöttem el (önkormányzatoknál könyvelőként).

Férjem Megyeri Kázmér a Szigetvári Sziget-Víz Kft-nél dolgozik, a Szigetvári Gyógyfürdőben uszodamester. Két gyermekem van: Ágnes lányom a Szigetvári Kórházban titkárnő, József fiam külföldön él.

2006-tól 2010-ig önkormányzati képviselő voltam. Úgy érzem, hogy abban a négy évben érdemben hozzá tudtam járulni a falu fejlődéséhez.

Október 12-én Mozsgó polgárai véleményt mondhatnak az elmúlt 4 év teljesítményéről. Mérleget vonhatnak a 2010. évben megválasztott Polgármester és a Testületi Tagok munkájáról. Az elmúlt 4 év pályázati eredményessége mindannyiunk számára nyilvánvalóvá vált. Mozsgó község jelentősen fejlődött a környező községekhez képest.

Önök számára ismét eljött a lehetőség, hogy olyan községi vezetőt és képviselőket válasszanak, akik méltóképpen képviselik az Önök érdekeit, irányítják lakóhelyünket, a községért kívánnak tevékenykedni.

Jelenlegi Polgármesterünk bebizonyította, hogy Községünk képes fejlődni, sok pályázatot nyerni és a jövőben is ezt az irányvonalat kellene szem előtt tartani. Képviselővé válásom esetén segíteni kívánom a Polgármester munkáját és a célkitűzések megvalósítását.

A célkitűzéseim:

- Megfontolt és takarékos községgazdálkodás
- Céltudatos, jövőbelátó településfejlesztés sok-sok pályázat, főként a Közmunka-programban való részvétel
- Intézményeink (iskola, óvoda, Művelődési Ház, Közös Hivatal) biztonságos és színvonalas működtetése
- Az egészségügyi és szociális ellátás, kulturális- és sportélet fejlesztése
- Közös összefogás a lakossággal a közelet javításáért.

Fontosnak tartom, hogy a település képviselői minden tanácskozáson, rendezvényen részt vegyen, hozzá méltó módon képviselje a közösséget és a települést, erre mindig kellő hangsúlyt fogok fektetni. Jelenleg és a jövőben is igyekszem segítséget nyújtani a hozzám forduló lakosoknak.

Megválasztásom esetén mindig tartani fogom magam a képviselői eskümhöz és mindig a lakosság érdekeit helyezem előtérbe.

Ha úgy gondolják, hogy a fentiekkel Önök is egyetértenek, kérem támogassák Önkormányzati Képviselővé választásomat.

Szavazzanak Rám!

Tudják: **CSAK EGY SZÁMÍT: MOZSGÓ!**

Megyeri Kázmérné

Független Önkormányzati Képviselő Jelölt

KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK

2014. évi helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választása MOZSGÓ

október 12. 6.00 - 19.00 óra

Polgármester jelölt Kovács Zsolt Vilmos

Egyéni listás jelöltek:

**Tóth Béla, Megyeri Kázmérné, Tarlac Istvánné, Horváth István, Matus Attila, Bogdán Attila,
Hamrák Tünde, Orgyán Béla, Módenszieder János**

Forrás: Nemzeti Választási Iroda (valasztas.hu)

ANYAKÖNYVI HÍREK – SZÜLETÉS

2014. július 5-én Szigetváron született Kis Bálint András. Édesanyja: Kiss Ivett, édesapja: Kis Sándor Mozsgó, Mátyás király u. 45. sz. alatti lakosok.

Bár az újság hasábjain csak most közöltük születését, ezért elnézést kérünk a családtól, de nem sok gyermek mondhatja el, hogy érkezését tűzijáték fogadta.

Kiss Bálint András és édesanyja

2014. augusztus 21-én megszületett Orsós Sanel, Orsós Erzsébet Mozsgó, Pozsonyi u. lakos gyermeke. Súlya 2870 g, hossza 55 cm.

Gratulálunk mindkét családnak és kívánunk erőt, egészséget!

Kedves Szülők, Nagyszülők!

Kovács Zsolt polgármester minden évben köszönti az újszülötteket, és egyben Mozsgó község polgárává fogadja. Az idei évtől, hagyományteremtő céllal, különleges módon kívánjuk Mozsgó 2014-ben született gyermekeit köszönteni.

A Mozsgói Napok rendezvényen várjuk a kisgyermekeket és szüleiket, ahol közösen életfát ültetünk tiszteletükre. A fa alá kis tábla kerül a kicsi nevével és születésének évével.

Azok a családok is élhetnek ezzel a lehetőséggel, akik bár nem laknak a faluban, de Mozsgóhoz való kötődésüket így kívánják kifejezni. tel.: 20/329 0590.

ÉRTESÍTÉS

Szociális ellátások (foglalkoztatást helyettesítő támogatás, lakásfenntartási támogatás) szeptember havi kifizetésének időpontja:

2014. október 3. (péntek) 10.00-12.00 óra

KÖZFOGLALKOZTATOTTAK NAPJA augusztus 29.

Három évvel ezelőtt indult a közmunkaprogram Mozsgón. Az idei évben is nagyon sok ember dolgozik a programban, akik igyekeznek a legjobb tudásukkal végezni munkájukat. Pedig nem könnyítette meg az időjárás a dolgukat. A sok eső és vihar nagyon sok gondot okozott a mezőgazdaságban és az építkezésben is (pl. tetőfedés). A polgármester úr ezen a napon megköszönte a munkájukat és megvendégelte őket. Elmondta, hogy ezután is azon lesz, hogy minden lehetőséget kihasználva továbbra is munkát adjon az embereknek. Ez a nap arra is jó volt, hogy közelebbről megismerjék egymást. Az idő kegyes volt hozzánk mivel a programot szabadtéren rendeztük meg. A településen dolgozó emberek jól érezték magukat, hiszen ez a nap róluk szólt.

Készül a vízelvezető árok

Új tető kerül a régi cselédlakásra

SZÍNHÁZLÁTOGATÁS

Az idei évben ismét vásárolhatunk kedvezményes színházbérletet.

„Ahogy tetszik repertoár bérlet” négy előadás megtekintésére ad lehetőséget 7630 Ft-ért.

A buszköltség előreláthatóan 1000 Ft előadásonként.

Kínálat:

Eisemann Mihály- Szilágyi László
ÉN ÉS A KISÖCSÉM (operett-bohózat)

J. M. Barrie- M. Charlap –C. Leigh
PÁN PÉTER (családi musical)

William Shakespeare
SZENTIVÁNÉJÍ ÁLOM (vígjáték)

Tóth Krisztina
ÉVEK VÁNDORA (zenés időutazás)

Jelentkezni és a bérlet árát befizetni a könyvtárban lehet Sánta Róbertné Amáliánál szeptember 20-ig.
Tel: 06/30-865-3404 Email: mozsgokonyvtar02@gmail.com

Szeretettel várjuk a
2014. október 3-12-ig tartó
Mozsgói Napok
rendezvényisorozatra

Programok

2014. október 3. péntek 17.00 óra

Kazaliczky Antal Művelődési Ház

Idősek napja

Kovács Zsolt polgármester köszönti az időseket
Fellépnek a mozsgói óvodások,
Leblanc Győző és Tóth Éva előadóművészek
A fellépésre szeretettel várjuk a falu lakóit is.

2014. október 4. szombat 15.00 óra

Kazaliczky Antal Művelődési Ház

Ünnepi műsor

- A megjelenteket köszönti Kovács Zsolt Mozsgó község polgármestere
- Mozsgó története képekben c. könyv bemutató
- Kazaliczky Antal emléktábla avatása
- Újszülöttek köszöntése

HERCZEG JÓZSEF TAMÁS FOTÓKIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJA

Mozsgó és környéke

fotópályázat eredményhirdetése

MOZSGÓ KÉPESLAPON

Közreműködnek a mozsgói iskolások, az Őszikék nyugdíjas klub tagjai, az otthon lakói.

2014. október 6. hétfő 13.30 óra

Kazaliczky Antal Művelődési Ház

Szülőföldem a Zselic

helyismereti, helytörténeti vetélkedő a Dél-Zselic tájegységhez tartozó települések lakóinak részvételével

2014. október 12. vasárnap

10.00-16.00 óra

Pringli-völgy

Búcsú és havi termelői vásár

Kézművesek, helyi termelők portékáinak vására

13.45 óra

MESTERSÉGEK- Látogatás egy malomban, pékségben, kovácműhelyben.

Előadja Hangoló zenés gyermekszínház

14.30 óra

Néptánc

A Szigetvári Néptánc Kör fellépése

15.00 óra

Megye II. labdarúgó bajnoki mérkőzés

MOZSGÓ – BODA

Kézműves foglalkozások

Pónilovaglás

Vásári forgatag

Várjuk a mozsgóiakat és nem mozsgóiakat!

Szigetvári Térség Fejlődéséért Egyesület
Mozsgó Község Önkormányzata

Ízelítő a Mozsgó története képekben című kiadványunkból, melyet a Mozsgói Napok alkalmával mutatunk be.

KÖSZÖNTÉS

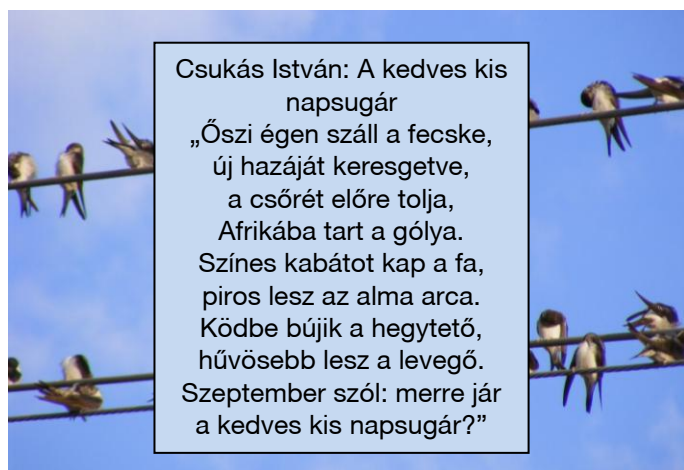
Tisztelettel és szeretettel köszöntjük,
azon 70 év feletti
Mozsgói Lakosokat, akik szeptemberben
ünneplik születésnapjukat!

Bécsi Istvánné, Batthyány utca
Beute Hendrikus, Alsóhegy
Booiman Ev Beute Anne Chrstine, Alsóhegy
Boros Józsefné, Árpád utca
Hajdú Istvánné, Kassai utca
Módenszieder Jánosné, Mátyás kir. utca
Molnár Istvánné, Batthyány utca
Sebe Ilona, Árpád utca
Szépe Boldizsárné, Árpád utca
Szukits Józsefné, Kassai utca
Velez Istvánné, Petőfi utca

SZENTMISE RENDJE

szeptember 14. vasárnap 11.30 óra
szeptember 20. szombat 17.00 óra
szeptember 27. szombat 17.00 óra
október 4. szombat 17.00 óra
október 12. vasárnap 11.30 óra

NÉPI HÓNAPSOROLÓ SZEPTEMBER

A régi rómaiak hetedik hónapja a latin septum (hét) szóból származik, a naptárreform után lett a kilencedik hónap. Szeptember, Szent Mihály havában, ősze fordul az idő, ilyenkor kezdődik a kisleveg. Ekkor van az őszi napéjegyenlőség. Az egyik őszi népszokás, a piros alma ünnepe, amikor a mosdóvízbe piros almát tesznek, aki ebben mosdik meg, az egész évben egészséges marad és pirosposzsgas lesz, mint az alma.

Szeptember 1. Egyed napja

E napon kezdték a búza, másutt a rozs vetését. Turán azt tartották, hogy aki Egyed napján veti el a búzát, bő termésre számíthat. Ilyenkor fogják hízóra a disznót, ha karácsony táján le akarják vágni. Időjósló nap, ha esik, akkor esős lesz az ősz, ha nem esik, akkor száraz őszre számíhattak. Néhol a szőlővel kapcsolatban is kialakultak hiedelmek, például gonoszelhárító varázscselekmény: virradat előtt a gazda meztelenül járta körül a szőlőjét, négy sarkán összekötötte a gallyakat, hogy a gonosz elöl elzárja.

Szeptember 8. Kisasszony napja

Ez a nap jelezte a dióverés kezdetét és a fecskék útra kelését is. Időjósló napnak is tartják, mert ha e napon bugyborékosan esik az eső, akkor a néphit szerint csapadékos ősz várt rájuk. Vetés kezdetét is jelentette e nap. Pereszlenyben ez hagyományosan úgy történt, hogy a gazda megszentelte a vetőmagot. Tiszta ruhába öltözött, s menet közben senkihez sem szólt. Vetés közben tilos volt káromkodni. Miután végzett, magasra dobta a zsákot, hogy akkorára nőjön a gabona. A Mura-vidéken Kisasszonykor az elvetendő búzát ponyvában kiteszik a harmatra, hogy meg ne dohosodjon. Ha ezt a vetőmag közé keverik, megmentik az üszkösödéstől.

Szeptember 21. Máté napja

Máté hetében vetették egyes helyeken a búzát, például Bánátban. Másutt azonban ezen a napon nem szántottak, mert úgy vélték, akkor a földet fel fogja verni a gaz. Göcsejben is pelvahétnak nevez-

ték Máté hetét, mert úgy tartották, hogy az ilyenkor elvetett búza polyvás lesz. A Szeméremségben a Máté-napi tiszta időből jó borteremesre következtek.

Szeptember 29. Mihály napja

A szeptemberi jeles napok közül kiemelkedik Szent Mihály napja. E napot a gazdasági év fordulópontjaként tartották számon az állattartók, a Szent György napkor legelőre hajtott állatokat ilyenkor hajtották vissza. Aki ilyenkor mos, kisebesedik a keze, aki pedig mángorol, annak egész évben dörögni fog a háza felett az ég. Egyházasbáston azt mondják, Szent Mihály fehér lovon jön, behozza a deret. Számos időjósló hiedelem ismert a pásztorok körében. Az Ipoly menti falvakban úgy tartották, ha a fecskék még nem mentek el Szent Mihályig, akkor hosszú őszre lehet számítani. A pereszlenyiek kemény télre jósoltak, ha Mihály napján dörög az ég.

Szent Mihály nap után kezdték a kukoricát törni. E nappal megkezdődik az úgynevezett kisleveg ideje, a lakodalmazások őszi időszaka, mely Katalin napjáig (november 25) tartott. Az Alföldön ez a nap volt a szüret kezdőnapja is. A különböző szőlőtermő vidékek miatt a szüret ideje változó volt, figyelembe kellett venni az időjárási viszonyokat, a különböző szőlőfajták érési idejét.

A szürethez, mint általában minden betakarító tevékenységhez, termékenységrítus is tartozik (ez olyan szokás, amely elősegíti a több termést). Göcsejben például a szüret végeztével lemetszették a szőlővesszőket, s mindegyik tőke tövére egy-egy szőlőszemet tettek, hogy következő évben jó legyen a termés. Időjósló napnak is tartották, mert ha Mihály itt találja a fecskéket, akkor hosszú szép őszre számítottak.

Forrás: Magyar néprajz www.mwk.niif.hu
www.jelesnapok.oszk.hu
www.hoxa.hu

Kántor Éva

VIHAROS TANÉVKEZDÉS

Régen volt a Dunántúlon ilyen viharos időjárás. Vasárnapról hétfőre virradó éjszakán mennydörgéssel, villámlásokkal és özönvízszerű esőzéssel indult az iskolakezdés. A Dunántúlon 15 fokra lehűlés és viharok, míg az ország keleti részén még nyárias, 30 fok meleg, napsütéses idő volt.

Baranya megyében 54 mm eső esett szeptember 1-én, több helyen kellett a tűzoltókat és katasztrófa védelmet riasztani balesetekhez és fakidülésekhez, házrongálásokhoz. Pécsen, Budapesten és nagyobb városokban több helyen volt dugó a magas vízállás vagy csúszós utak által bekövetkezett balesetek miatt. Közel 110 esethez hívták a tűzoltókat csak Baranyában

Az idei évben több mint 6,7 milliárd forintos kár esett országszerte az ingatlanokban, ami 101.500 esetet jelent. Bár az évnek még nincsen vége, de az időjárási előrejelzések szerint csak lehűlések és kisebb esők zivatarok lesznek gyakoriak az őszi időszakra.

Mozsgón a hajnali órákban leszakadó vihar több órán keresztül aggodást váltott ki a falu lakóiban. A zivatar góca több órán keresztül megállt a falu felett, dörgött, villámlott, olyan érzést keltve, mintha az ember saját házába akarna belevágni a villám.

Mi sem maradtunk ki a gondokból, a Mátyás király utcában délelőtt 12 óráig nem volt áram, és a falu utcáiban állt a víz. A szociális otthon turbéki intézményébe villám csapott, és teljesen megszűnt az áram és az internet szolgáltatás. Több mint 24 órán keresztül nem működött a T-mobile hálózati szolgáltatás a faluban, a Polgármesteri Hivatalban a választáshoz tartozó számítógép is lassan működött kapcsolat hiányában.

Reméljük, a most következő tanévben sokkal jobb eredményeket kapunk diákjainktól, mint a szeszélyes időjárástól.

Szigetvár egyik utcája a reggeli órákban

JAJ NE, MÁR MEGINT ESIK!

Szeptember 4.
Porovicza-patak

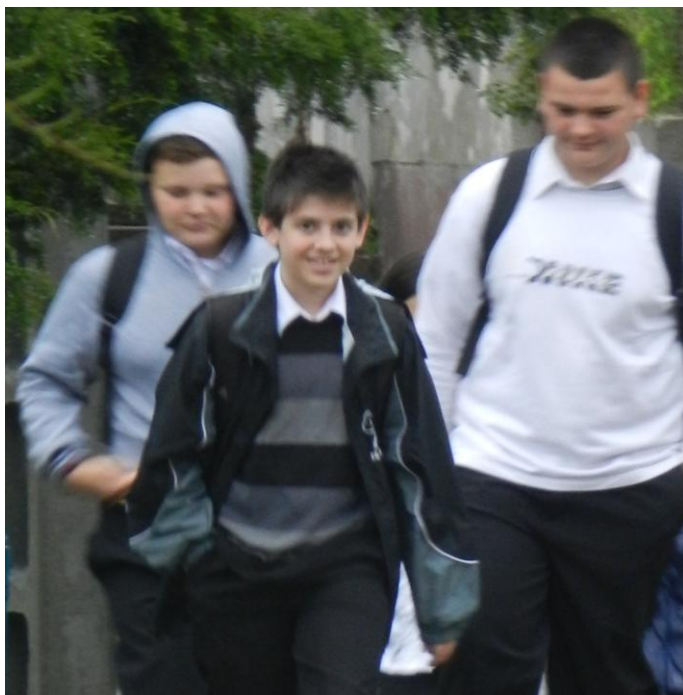
Otthon parkja

Pringli-völgy

Pringli-völgy

BECSENGETTEK..

A kellemetlen esős idő ellenére szeptember elsején becsengettek. A himnusz eléneklése után (áram nem lévén élőben énekeltünk) Farkasné Józsa Mária köszöntötte a tanulókat, polgármestereket, szülőket. Hajdú Szilvia intézményvezető üdvözölte az első osztályosokat, és bevezette őket az iskola világába. Az idei tanévben 82 tanuló fog járni a mozsgói iskolába, ebből tíz az első osztályba.

A tanévnyitó beszédben elhangzott, milyen fontos az iskola és a szülők szerepe a gyermekek életében, a továbbtanulásban. Az a cél, hogy az iskolában eltöltött idő hasznosan, jó hangulatban teljen, és a diákok mindig szívesen lépjenek át az iskola kapuját. Beszélt a megújult ebédlőről, bemutatta az új pedagógusokat. Megköszönte a fenntartó intézmények támogatását, és reményét fejezte ki, hogy még sokáig működhet az iskola.

A fontosabb tudnivalók után az igazgatónő hivatalosan megnyitotta az idei tanévet, és mindenkinek sok sikert és jó tanulást kívánt.

1. osztály névsora: Doszpod Dávid, Gál Szilárd, Garai Keve, Heszeg Kira, Hollósi Tímea, Nagy Márió, Patak Petronella, Radák Réka, Tóth Klaudia, Tóth Béla, osztályfőnökük Somodai Istvánné és Nagyné Rajna Mónika helyettes osztályfőnök.

A 2. osztály osztályfőnöke Matusné Bakos Éva, 3. Jancsarevics Erika, 4. Farkasné Józsa Mária, 5. Matus Attila, 6. Hegedüsne Szójkó Tünde, 7. Papp Orsolya (az új német szakos tanárnő) 8. Orbánné Matus Erzsébet.

B. A.

GONDOLATMORZSÁK

„Sokat kell tanulnia az embernek ahhoz, hogy megtudhassa, milyen keveset is tud.”
(Széchenyi István)

Itt van a szeptember és vele együtt az iskolakezdés, mindenkiből más érzéseket kiváltva. Van, aki már várja és van, aki aggodalommal teli. Mindenki felkészül az új tanévre, még meg kell venni pár füzetet, néhány ceruzát, az új könyveket és indulhat a tanulás. Sokaknak ez már szinte rutinszerűen megy, mert már jó néhány éve koptatják az iskolapadot.

Azonban akik most kezdik az iskolát, nagy buzgalommal vágnak bele, hiszen egy teljesen más területre érkeznek. Persze a régi óvodás játszópajtások megmaradnak, de mások lesznek a „követelmények”. Sokan a kezdeti lelkesedés után már inkább kényszernek érzik a tanulást, de ennek nem így kellene lennie. Hiszen a tanulás során ismerjük meg a bennünket körülvevő világot. El tudunk merülni a figyelmünket felkeltő témákban, melynek során sok hasznos tudásra lehet szert tenni. Mindeközben, ahogyan a látókörünk szélesedik és a tudásunk nő, ráébredünk arra, hogy a világunk milyen hatalmas és mennyi minden van, még amit nem ismerünk, nem tapasztaltunk és nem láttunk. Rájövünk, hogy mindehhez képest milyen keveset is tudunk, annak ellenére, hogy milyen sokat is tanultunk.

Mindez ösztönzően is hathat ránk, hiszen a tudás-szomj egy természetes dolog.

Ne hagyjuk, hogy a tanulás rossz érzést váltson ki belőlünk.

Mindenkinek sikeres tanévet kívánok!

Kovács Gábor

AZ EMBERÉLET FORDULÓI...

A múlt havi számban ígért disznótoros ünnep előtt pár mondat a pincészerzésről. Ne keveredjek plágium botrányba, így szó szerint idézek Molnár V. József (84 év) barátom könyvéből, (aki mostanság tüdőgyulladásból lábadozik. Adja Isten, hogy még részt vehessen pincészerzésen és jövő év január első szombatján-, mint már tíz éve minden év elején - Szaknyérban (Vas megye) együtt vághassunk vele mangalica hízót.)

Könyvéből az idézet: „Az őszi és a téli pihenőnapokban a gazdák a pincéjükben pepecseltek, s hol az egyik, hol a másik kománál össze-összejöttek, borkóstolásra, beszélgetésre, nótázgatásra. Az aszszonyoknak, nagyfarsangon külön pincészeres összejöveteleik voltak. Összebeszéltek, ki-ki ennivalót készített, aztán kora délután kimentek a szőlőbe. Letelepédtek az első pincénél, s onnan sorba járták valamennyit. Hosszúvá és zajossá csak akkor vált ez az összejövetel, ha a férfiak is rajtuk ütöttek. A gazdák rendszerint demizson borokkal csak vasárnap vagy ünnepre mentek haza”.

Ehhez én már csak annyit tudok tenni: kár, hogy sokkal több az elhagyott szőlő és pince, mint amennyibe pincészerzésre lehetne járni. S mennyi a „gazda”?

Most a disznóölésről, disznótorról. Manapság leginkább csak disznóölés van, legtöbbször gyakorlott hentessel, aki szabadnapját feláldozva (rokonnak, barátoknak) vagy pénzért (idegennek) végzi a tanult mesterségét gyorsan, precízen, „úgy ahogy szokta”. Talán van ebéd, de kora délután a résztvevők szűk köre pakol, csomagol, siet dolga után „essünk túl rajta mielőbb”. Hús a hűtőben, sonka szalonna (ha van) szóban, töltelék rúdon, hurkák az asztalon hűlnek, majd a háziak berakják a hűtőbe. Ha ügyesek, délután kettőkor ki van sütvé a zsír is. Késő délután már lehet vetélkedni a kocsmában: ki hány darab mekkora disznóval hány órára végzett.

A disznótort is megelőzi a disznóölés – ami a praktikus, élelmiszerteremtő része. A disznótor az ünnepi, ha úgy tetszik a szakrális rész, ami megnyugtató a lelket: „- megöltem a felnevelt, szeretett állatot, áldozattá vált -, mint szeretteinknek megülöm a lovát. A disznótorok régen „Disznóölő András” napjával kezdődtek. Ha valaki emlékszik tavalyi írásomra: András a hegedűt elásó, ekkortól nincs mulatság, vele kezdődik advent, a Karácsony előtti böjt. Tiltott a húsfogyasztása. Ez alól lesz kivétel a disznótor, mint ahogy a nagyböjtbe a vasárnapi baromfivágás a „szárnyas áldozat”. Az „adventi áldozatot” napkeltekor szúrták. Vagy a gazda, vagy ha volt 16 év feletti fiú vagy böllér rokon. A böllért ismerve a család szokását, a család szokása, ízlése szerint végezte a perzselést vagy koplalást, a szétszedést karajra vagy orjára, rénfán vagy hastokon (bontó-

szék). A nagycsaládba nagyrészt azonos szokások voltak, így nem volt szükség az összes ismeretre.

Magam húsz éven keresztül csak gázzal perzselve, hastokon bontva böllérkedtem. A következő húsz évben igény szerint, sőt a magamét is többféleképpen csinálom, attól függően melyik végtermékből akarunk többet. A böllérnek fel kellett mérnie, hogy a háziak ízlése, gyakorlata (lehetnek fiatal házasok vagy megállapodott öregek) mit kíván tőle. Saját tapasztalatát adja át, vagy alkalmazkodik a megrogzult ízléshez, szokáshoz. Ennyit a disznóölésről, folytassuk a disznótorral és kicsit talán sikerül hagyományt, lelket tenni hozzá. Szüleim három hízót neveltek évente, hogy mindenki asztalára kerüljön a felnevelt állatokból. A három hízót három alkalommal vágtuk. A három alkalom, három ünnep! Szüleimét mindenképp karácsony előtt vágtuk, hogy a nagycsaládot el tudják látni karácsonyra ennivalóval és édesanyám karácsonykor vendégül láthasson mindnyájunkat. A legnagyobbikat bátyám és nővérem családja kapta közösen. A harmadikat mi kaptuk egyedül, mert mi éltünk legszerényebben és három gyermeket neveltünk. (az ő unokáikat). A három disznóölést este három disznótor követte, amin tíznél kevesebben soha nem voltunk. Bátyámmal szolgáltattuk a zenét, tanultuk egymástól a nótát, tanulták a gyermekeink késő éjszakáig. Bátyám és édesapám halálával véget értek a tolnanédi disznótorok.

Mozsgón folytattuk. Amikor jó ismerősöm panaszkodott a kocsmában a „gyors disznóölés” miatt, amiért én mind családfőt hibáztattam, rám kérdezett: - Miért, nálatok hogy van?

Múlt szombaton csak 22-en voltunk, mert ketten nem tudtak eljönni, és éjjel kettőkor még voltak, akik táncoltak. (Persze ez a létszám nálunk is ritka.) Tíznél kevesebben viszont soha nem voltunk és este mindig előkerül egy-két hangszer és a nóta. Az áldozatnak megjár, hogy hajnalba bocsánatot kérjenek tőle, mondjon a böllér egy imát és este megüljék a torát. Őrségi (Vas megye) élményem, amikor kimúlt a mangalichízó, az egyik sertésgondozó énekelni kezdett: „Látjátok testvérek ennyi az élet”. Zsidók, arabok kóser vágáskor (no, nem disznó) szintén imádkoznak. A mi nemzetünknel is megvolt (néhol megvan) csak fel kéne fedezni.

Evezzünk vidámabb vizekre. A torhoz tartoztak a nyársdugók, akik ágat tettek a kerítéshez vagy a kerítésre, rajta nyárslevél. A levélben tréfás, legtöbbször népi erotikával tűzdelt sorokkal kérték a nyársdugók a kóstolót. Mozsgón Tüdő (Kovács) Józsi bácsi volt híres nyárslevél költő. Később jöttek a maszkások, akik lakodalmas menetet parodizálva léptek be a disznótorba. Minden a bolondozásról, a mulatságról, a torról szól. Az emberélet végével is talán sikerül majd később párhuzamot vonnom. Nem győzöm bizonygatni olvasóimnak,

hogy teremtett világunk körforgásában a növény, állat, ember, bocsássák meg a feltevést, a világ minden élete, szerepe ugyanaz a törvényszerűség szerint működik.

Még egy gondolat a disznóölésről: a régiek hitében év végén a karácsonyi (Jézus és a fény születése) idő előtt a disznó megölésével a gyarló ember saját

disznóságait öli meg, a disznót, mint egy bűnbak-ként felhasználva. Így még egy megvilágítást kap az ünnep: szabadultam a bűneimtől.

Ahogy fogy a napfény – ősz időben – fogy az emberélet. A következő számban már az öregkor következik.

Győri Sándor

VÁRDARÓCI NÉPTÁNC FESZTIVÁL

2014. augusztus 31-én a horvátországi Várdaróczi testvér falunk meghívásának tettünk eleget egy öt főből álló kiscsapattal. Megérkezésünkkor nagy szeretettel fogadtak bennünket.

A programok 10 órakor kezdődtek.

A délelőtti folyamán, akiknek a kedvük tartotta megfőzhatték a finom ebédjüket.

Mi, Pereg László (szakácsmester) irányításával és szakértelmével kakaspörköltet készítettünk. Az elkészített ételeket mindenki megkóstolhatta, mert a kultúrházban a

vendégek közös ebéden vettek részt. Nagyon ízletesek és finomak voltak a feltálat specialitások.

Az ebédet követően folytatódtak a délutáni programok. A gyerekek számára ingyenes játékok, finomságok és programok voltak. 17 órakor kezdődött a néptánc fesztivál. Több országból is képviseltették magukat Magyarország, Horvátország, Szerbia, Ukrajna és Erdély. Színvonalas műsorokat tekinthettünk meg. A vacsora elfogyasztása szintén közös volt a meghívott vendégekkel. A napot hajnalba nyúló bállal zárták.

Jól éreztük magunkat. Reméljük, hogy más alkalommal is meghívást kapunk, így ápolva a kialakult kapcsolatot a faluval, Várdaróccal.

Jancsarevics Erika

AUGUSZTUS 1. –

A SZOFTATÁS VILÁGNAPJA

Mozsgón 1998 óta emlékezünk meg erről a napról. Négy Édesanyát és kisbabáját köszöntöttem ebből az alkalomból egy-egy ajándékosmaggal.

Hárman Mozsgón laknak és szeretném Őket név szerint is megemlíteni:

Stadler Kitti és Ábel

Pfaffné Horváth Ágnes és Dominik

Orsós Tímea és Martina

„Az anya ül a világ közepén!

Kicsiny gyermeke szunnyad kebelén...

Így ábrázolják régi mesterek,

Kik az örök időkről festenek!” / Várnai Zseni /

Horváthné Berta Ildikó

MOZSGÓ TÁRSADALMA 1. rész

1978-ban a Pécssett dolgozó Kerényi Gábor, a Banya megyei Népművelési Tanácsadó munkatársa Mozsgón és vonzáskörzetének falvaiban (Szulimán, Csertő, Almáskeresztúr) történeti-néprajzi-szociológiai munkaközösséget szervezett. Célja az volt, hogy a községek közösségi és kulturális hagyományait feltárja. A vizsgálatokat a pécsi Tanárképző Főiskola szervezésében egy többtagú szociológus csoport kezdte meg. A felméréseik, kérdéseik alapján több tanulmány jelent meg, ezekből néhány kivonat újságunkban már megjelent.

Mozsgó társadalma címmel új rovatot indítunk. A felhasznált forrásmunkák: Szabó István-Szabó László: Mozsgó társközségeinek társadalma és Novák László Mozsgó és vonzáskörzete településnéprajza a XVIII-XX. században. Kiemelném, hogy ezek a források a 70-es évek végén készültek. Az azóta eltelt időszakot szakemberek még nem értékelték.

Mozsgó és vonzáskörzetének falvait a török kiűzését követően nagyfokú társadalmi mobilitás jellemezte. Ez a mozgás jelenti egyrészt a földrajzi térben való elmozdulást (migráció, szegregáció), de jelenti a társadalmi hierarchiában betöltött különböző pozíciók közötti mozgást is.

A XVIII. század harmadik évtizedéig egymást váltják a birtokosok, mígnem kialakul Mozsgó központtal a Batthyányiak kezén egy nagyobb birtoktest. Idővel az egységes Batthyány-birtok tovább darabolódik, majd 1850 után a Biedermann familia tulajdona lesz. Az új földesurak megőrzik a mozsgói uradalom egységét, de belőle mégis engednek kisebb majorokat kiszakadni: Ödönvölgy, Elekmajor, Szentmiklós-pusztá.

A török kiűzése után Mozsgó és környékének falvai a népesség összetétele szempontjából rendkívül heterogén. A XVIII. század végére némi egységesülés megy végbe, Mozsgót rácok (horvátok), magyarok és németek, kevés számban zsidók, a XX. század elejére azonban túlnyomórészt magyarok lakják. Erre, a Csánki Dezső által szerkesz-

tett monográfiában, az un. megmagyarosodott kifejezést találjuk.

A falvak társadalmának egységét a volt jobbágyok és zsellérek faluban élő leszármazottai alkotják. Élesen elhatárolják magukat a „gyüttmentek”-től, az uradalmi cselédségtől. (Az uradalom cselédsége nagyfokú társadalmi mobilitást mutat.) A volt telkes jobbágyok utódai magukat – mint általában a Dunántúlon – „pógárok”-nak nevezték, de a zsellér szó is azonos volt a törzsökös jelentéssel. A társadalmi helyzetüket azáltal is védte, hogy hasonló vagyonnal rendelkezők, azonos társadalmi helyzetben lévők házasodtak. Mozsgón a Stecker, Freifogel, Farkas, Kiss, Horváth, Viszt családok számítottak jelentősebb helybeli családoknak.

Településünk szerkezetében is mutatja a törzsökös és jövevény lakosság viszonyát. A település magját képező templom körüli legrangosabb utcát a pógárok házai, telkei foglalják el. A mai Má-

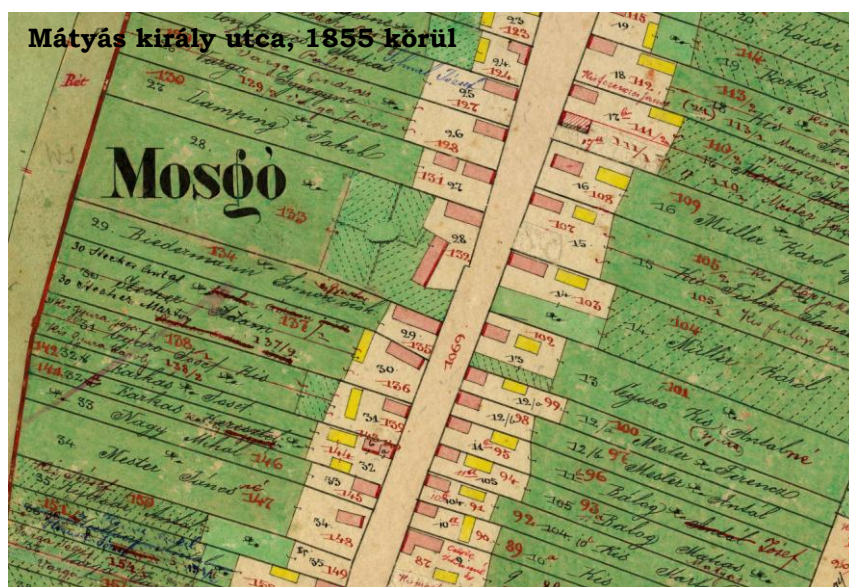
tyás király és Petőfi (volt Biedermann) utca volt a lakóhelyük. Az említett családok ezt a részt lakták. Az ezzel

párhuzamosan elhelyezkedő szélső utcát, a Pozsonyi utcát, általában a jövevények lakták, jövevények szállták meg a falu köves út melletti részét a nyugati oldalon is. Akik ide beköltöztek, itt

házat vettek, már falulakóknak számítottak, s egy fokkal fölötte állottak azoknak, akik a cselédsorból éppen felemelkedve napszámosként éltek az Alsószőlőhegyen. A település negyedik szintje az uradalom majorsági épületeit és cselédlakásait foglalta magában (Szentmiklós, Ödönvölgy). A majorságtól a szélső utcáig, s iparosok számára esetleg a Mátyás király és Petőfi utcáig, a négy stáción keresztül vezetett az út. Ki-kik lakóhelye közösségébe tartozott bele, s aszerint élt, viselkedett, ahogyan társadalmi státusza ezt megszabta.

Forrás: Szabó István-Szabó László: Mozsgó és társközségeinek társadalma. In: Tisicum (Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Múzeumok Évkönyve), 1993. p. 325-371.

Novák László: Mozsgó és vonzáskörzete településnéprajza a XVIII-XX. században. KLT: Debrecen, 1986. Összeállította Puskás Éva

MÁSHOL MÁSKÉPP...

Több mint egy év telt el azóta, hogy utoljára olvashatták ezt a rovatot. Egy kicsit ellustultam, de most miután megjártuk Erdélyt és ismét megízleltem az ottani világot, nekilátok. A júliusi kiránduláson részt vevő csapat tagjai csak kapkodták a fejüket a sok ismeretlen íz kóstolásakor. Voltak, akik nagyon bátran megkóstoltak minden (ez volt a többség), másoknak fenntartásai voltak az új ízekkel szemben. Azonban elmondhatom, hogy mindannyiuk tetszését elnyerte a „pityókás” (krumplis) kenyér, ami minden étkezésnél jelen volt. Ezzel a kenyér recepttel szeretném megismertetni önöket most, már csak azért is mert manapság már itt is úgymond divat lett kenyeret sütni. El kell, hogy mondjam, ott nem igazán esznek a faluban bolti kenyeret (bár lehet kapni), hanem vannak kisebb sütődék és ott többféle kenyér közül választhat a kedves vevő. Élnek is a lehetőséggel és adalékanyag, tartósítószer mentes kenyér kerül az asztalukra. Én is gyakran sütök ilyen kenyeret, jobb híján a gáz sütőbe, mert nincs kemencém, (legalábbis nem kenyérsütésre való).

Na eleget szövegettem, jöhet a recept.

Hozzávalók: 1 kg liszthez, 2 dkg élesztő, 1 dkg só, 2 nagyobb pityóka, kovász.(ha nincs kovász, akkor élesztő) A pityókát héjában megfőzöm, pucolás után megtöröm és hagyom kihűlni. Az élesztőt langyos vízzel felfuttatom, kovászt készítek kevés liszttel. Az átszitált liszthez (én fele- fele arányban kenyérlisztet

és finomlisztet használlok) hozzáadom a megkelt kovászt, a kihűlt pityókát, langyos vizet melyben feloldom a sót és kézzel összegyúrom. Annyi langyos víz kell hozzá, hogy se nem túl lágy, de nem is kemény tésztát kapjak. Alaposan kidagasztom (akarom mondani a férjem Robi) míg hólyagos nem lesz, és már nem ragad a kézhez, majd letakarva megkelesem. Miután megkelt tepsibe teszem, megkenem vízzel és megsütöm. A sütőben még néhányszor meg kell kenni vízzel, miután kivesszük, letakarjuk tiszta ruhával és hagyjuk kihűlni, már ha kibírjuk és nem eszünk azonnal belőle egy kis vajjal, ami megolvad rajta...Mennyei Ezt a kenyeret mi sütöttük

B. A.

„SELFIE”

Az internet, okos telefonok és különböző közösségi oldalak világában sok újfajta divat, szórakozási és kapcsolattartási mód jött létre. Ezek hatására új szavak is megjelentek, mint „Selfie” vagy a „Twerking”.

A „selfie” (ejtsd: szelfi) egyfajta szlenges, laza formája a fényképes „self portrait” kifejezésnek, mely az önmagunkról, általunk készült fotót jelenti „önportré”. Szóval a szó értelmezése egyszerűen önmagunkról való fénykép készítése az adott tevékenységünk alatt, és annak megosztása barátainkkal, ismerőseinkkel a világhálón.

A „selfie-zés” egy nagyon elterjedt tevékenység vagy fogalom. A világsztároktól, zenészeken keresztül magánemberig szinte mindenki készít magáról fotót. Lehet egy új ruha a tükör előtt, vagy a clubban lévő wc tükörben egy úgymond party kép, de akár a napi ebéddel otthon. Bár többnyire a tinik körében terjedt el, de az idősebb korosztályból és középkorosztályban is vannak bőven, akik használják.

Az önportré vagy selfie nem olyan fiatal dolog, mint ahogy azt az emberek gondolják. Például Stanley Kubrick (1928-1999) filmrendező is készített magáról képet.

Saját megvallásom szerint nem egy új fogalommal állunk szembe, ez csak a digitalizált világ előnyeivel készített önportré, aminek egy kicsit megváltozott a módja és használati helyszíne. Ezt társították angol szó, szleng használatával.

Gaál Barna

ISMERD MEG A BELSŐ HATÁRAID A JÓGÁVAL!

Bár lehet hogy kevesen tudják, de Mozsgón minden csütörtök délután lelkes kis csoport indul neki a jógaóráknak, amit „Joe”, a jógaoktató tart.

Mi a jóga? Az interneten már pillanatok alatt rá lehet keresni erre a kérdésre, és számtalan definíciót kapunk rá. Ezért nem is a már sablonosnak vélt választ adom meg a kérdésre. Kívülálló szemmel könnyűnek tűnik, pedig koránt sem az. Nem is a gyakorlatok elvégzése a legnehezebb, legalábbis számomra, hanem a koncentráció, csak arra figyeljek, amit csinállok, ne a külső hatásokra. Hiszen milyen a mai ember? Folyamatosan pörög az agya. Bezártam az ajtót? Megettem az állatokat? Hova kell még mennem? Mit kell elintéznem? Mit főzzek? Kérdések, problémák és megoldások sokasága pörög az agyunkban nap mint nap. Ezt a legnehezebb kikapcsolni. Azt gondoljuk könnyű, hiszen erre vágyunk mindig, hogy csak egy kicsit ne kelljen a mindennapi dolgainkra gondolni. Milyen meglepő, de annyira berögzültek ezek már az agyunkba, hogy ezt külön meg kell tanulni. Erre jó többek között a jóga. Hiszen nem tudod százszázalékosan elvégezni a gyakorlatot, ha nem arra koncentrálsz. Amellett, hogy még az izmokat is megmozgatja.

Megkérdeztem Tarlac Istvánné Szilvia véleményét is erről, aki az elejétől kezdve lelkes jógázó.

Miért kezdél jógázni?

Nem szeretek futni, kondizni, gimnasztikázni. Mégis úgy gondoltam valamit kellene csinálni, meg kellene mozdulni. Halottam a jógáról, már előtte arra gondoltam, ez az én választott mozgásformám. Pici helyen történik, hiszen egy szőnyeg is elég. Na, így indultam neki.

Aztán jött az első alkalom, nagyon szimpatikus és profi volt a Joe. Tetszett nekem, hogy minden kétséget eloszlatott, olyan módszerrel építette fel az első órát, hogy várd a következőt.

Sokan járnak az órákra?

Sokan kezdtük, de úgy alakult, mint általában szokott, maradt egy lelkes és kitartó mag.

Mi tetszett meg a jógában és milyen fejlődés észlelhető?

A jóga órákon csak és kizárólag magaddal és a saját határaiddal küzdesz, nem Joe-nak és nem a melletted tornázó csoporttársadnak akarsz megfelelni. Joe-nak van egy mondása „lányok ez nem kiképző tábor” majd idővel sikerül.

A fejlődés egyébként megfigyelhető és nyomon követhető, centikben mérhető, ha messze volt a nagy lábujjad egyre közelebb kerül, majd egyszer csak eléred. Egyre több, és hasznos gyakorlatot sajátítunk el, amiket a mindennapi életben is tudunk hasznosítani, mind háziasszony, mind dolgozó nő, mind szatyrokat cipelő súlyemelő.

Számomra fontos dolgokra tanít a jóga, önfegyelem, önismeret, türelem és kitartás.

Mit gondolsz meddig folytatod?

A választ pontosan tudom, amíg úgy érzem – csütörtök jóga, de jó, – és amíg hiányzik. Hiszen, ha az embernek valami hiányzik, az neki jó ha meg tudja fogalmazni, ha nem.

Tormási Viktória

ÉLMÉNYBIRTOKON JÁRTUNK

Augusztus 16-án egy lelkes csapattal ellátogattunk a középkor világába. Részesei lehettünk egy vásári komédiának, volt lovagi torna, látványos kopjatörés, ragadozó madarak röptetése és még sok más egyéb.

A jó idő és a birtok hangulata elvarázsolt minket. Élményekkel gazdagodva tértünk haza.

Mozsgóért Egyesület

Baranya megyei II. osztály férfi felnőtt bajnokság

2014/2015. évad

ősz forduló

Augusztusi mérkőzések

1. forduló 2014.08.16 (szombat)

Mozsgó – Bicsérd 3-4

Góllövők: Varga Ervin (2), Szarvas Bence

2. forduló 2014.08.24 (vasárnap)

Gyógyfürdő Harkány – Mozsgó 0-0

3. forduló 2014.08.30 (szombat)

Mozsgó - Lánycsók 1- 0

Góllövő: Czakó Gábor

Szeptemberi mérkőzések

4. forduló 2014.09.06 (szombat)

Lovászhetény - Mozsgó 2-0

5. forduló 2014.09.13 (szombat) 16:30

Mozsgó - Vajszló

6. forduló 2014.09.20 (szombat) 16:00

Mozsgó – Pogány

7. forduló 2014.09.28 (vasárnap) 16:00

Véménd – Mozsgó

Októberi mérkőzések

8. forduló 2014.10.04 (szombat) 15:00

Mozsgó – Somberek

9. forduló 2014.10.12 (vasárnap) 15:00

Mozsgó – Boda

hely	csapat	M	GY	D	V	LG	KG	GK	P
1.	HOSSZUHETÉNYI SE	3	3	0	0	16	6	10	9
2.	BODA ÖSE	4	2	1	1	12	6	6	7
3.	LOVÁSZHETÉNYI FC	4	2	1	1	8	5	3	7
4.	VAJSZLÓI KSK	4	2	1	1	12	10	2	7
5.	SOMBEREK SK	4	2	1	1	8	6	2	7
6.	NAGYKOZÁR KSE	3	2	1	0	7	5	2	7
7.	DRÁVASZABOLCSI DFC	4	2	1	1	7	8	-1	7
8.	LÁNYCSÓKI SE	4	2	0	2	9	7	2	6
9.	PALOTABOZSOK SE	4	2	0	2	9	9	0	6
10.	VÉMÉND KSE	4	2	0	2	9	11	-2	6
11.	BICSÉRD KSE	4	1	2	1	7	8	-1	5
12.	GYÓGYFÜRDŐ HARKÁNY	4	1	2	1	6	7	-1	5
13.	MOZSGÓI SE	4	1	1	2	4	6	-2	4
14.	PELLÉRDI SE	4	1	0	3	10	16	-6	3
15.	POGÁNYI SE	4	0	1	3	4	11	-7	1
16.	KÉTÚJFALUI SE	4	0	0	4	5	12	-7	0

A bajnokság a www.bmlasz.hu internetes portálon követhető.

MOZSGÓ – Mozsgó Község Önkormányzatának információs lapja

A lap alapítója Mozsgó Község Önkormányzata. Mozsgó, Batthyány u. 15.; Felelős kiadó: Kovács Zsolt polgármester;
 Kiadó és Szerkesztőség: Községi Könyvtár, Mozsgó, Batthyány u. 13.; Felelős szerkesztő: Puskásné Horváth Éva;
 Szerkesztő: Bege Amália, Horváth Bernadette Kiadványterv: Neiczer-Győri Zsuzsi Telefon: +36 (73) 344-060; +36 (20) 329-0590
 E-mail: mozsgokonyvtar@gmail.com ISSN 2062-35, online ISSN 2062-7254